

5.5 Het plaatsen van objecten in en langs watergangen

Kader
<p><i>Keur</i></p> <p>Deze beleidsregel gaat over keurartikel 3.1 eerste lid onder b: Zonder vergunning van het bestuur is het verboden gebruik te maken van de kern- en beschermingszones van een waterstaatswerk door, anders dan in overeenstemming met de functie, daarin, daarop, daarboven, daarover of daaronder werken of (opgaande hout-)beplantingen aan te brengen, of te hebben, dan wel aanwezige werken te slopen of te verwijderen en (hout)beplantingen te verwijderen. Hieronder wordt ook verstaan het plaatsen van objecten in en langs watergangen.</p> <p><i>Verklaring van een aantal begrippen</i></p> <p>Voor de term "objecten" bestaat geen eenduidige omschrijving. Objecten zijn zeer verschillend van aard en worden om zeer verschillende redenen geplaatst. Onder objecten kunnen bijvoorbeeld (bouw)werken, toestellen, vlanders en beplanting worden verstaan. Voor een aantal veel voorkomende objecten zijn specifieke beleids- en algemene regels opgesteld. Voor alle overige objecten is er deze beleidsregel.</p> <p>Vanwege de diversiteit aan objecten en de verschillende functies die aan de objecten worden toegewezen, worden watervergunningsaanvragen voor het plaatsen van objecten per geval beoordeeld.</p> <p><i>Voor welke watergangen geldt deze beleidsregel?</i></p> <p>Deze beleidsregel is van toepassing op objecten in alle watergangen en/of in de beschermingszone van A-watergangen, waarbij de beschermingszone volgens de legger een breedte heeft van 4 meter. Een uitzondering hierop vormen de gebieden in de Alm en Biesbosch en de gebieden van Albasserwaard en Vijfheerenlanden, waar volgens de legger een beschermingszone van 5 meter wordt gehanteerd. Voor B-watergangen geldt dat de tweezijdige beschermingszone van 1 meter te allen tijde vrij dient te blijven van obstakels. Het hebben en plaatsen van objecten binnen deze toch al smalle zone wordt niet toegestaan.</p> <p><i>Raakvlakken met ander beleid</i></p> <p>Voor een aantal werken, beplantingen en objecten zijn beleidsregels, maar ook algemene regels opgesteld. Gedacht kan worden aan hekwerken, steigers en bomen. Zie bijlage 1 voor een lijst met werken/beplantingen waarvoor algemene regels zijn opgesteld. Wanneer bij het plaatsen van deze werken, beplantingen en objecten niet kan worden voldaan aan de algemene regels of aan de specifieke beleidsregels worden deze werken, beplanting en objecten beschouwd als objecten in deze zin van deze beleidsregel (nr. 5.5).</p>

Doel van het beleid
<p>Het doel van deze beleidsregel is het beschermen van de functie van watergangen als onderdeel van het totale waterhuishoudkundige systeem. In het geval van objecten gaat het er met name om dat doelmatig onderhoud niet wordt belemmerd en de stabiliteit van de taluds wordt gewaarborgd.</p>

Doel van het beleid
<p><i>Doorstroming, waterberging en waterkwaliteit</i></p> <p>Sommige objecten, zoals scheepvaartverkeersborden of aanmeerpalen, bevinden zich vanuit hun functie in het natte profiel van A-watergangen, waardoor ze van invloed kunnen zijn op de doorstroming en de waterberging. Hoe groter het object, hoe meer de doorstroming van de watergang wordt beïnvloed en hoe meer waterberging er wordt weggenomen. Daarnaast kan het materiaal waaruit het object bestaat of de manier waarop het object wordt geplaatst, van invloed zijn op de waterkwaliteit. Aangezien objecten sterk verschillend kunnen zijn, zal iedere aanvraag hierop apart getoetst worden.</p>

Onderhoud

Objecten die binnen de beschermingszone van A-watgangen worden geplaatst kunnen het doelmatig onderhoud van die watgangen belemmeren. De beschermingszone heeft tot voornaamste doel dat machinaal onderhoud kan plaatsvinden. Daarnaast bestaat de kans dat maaisel en baggerspecie via het talud terug in het water glijdt wanneer er sprake is van een (te) smalle beschermingszone. Objecten binnen de beschermingszone zijn dan ook in principe niet gewenst.

Stabiliteit

Een object kan van invloed zijn op de stabiliteit van het talud van een watergang, als het object te dicht op de insteek van de watergang wordt geplaatst. Het talud zou daardoor kunnen verzakken, waardoor de doorstroming van de watergang verminderd wordt. Daarnaast zou materiaal, afkomstig van het object, in de watergang terecht kunnen komen, wat weer van invloed zou kunnen zijn op de waterkwaliteit.

Toetsingscriteria

Aanvragen worden aan de algemene toetsingscriteria getoetst.

Daarnaast gelden de volgende bijzondere criteria:

1. Als een object in de beschermingszone van een A-watergang wordt geplaatst, is machinaal onderhoud vanaf de betreffende oever niet meer mogelijk. In dat geval zou het onderhoud altijd vanaf de overliggende oever plaats moeten vinden. Een watervergunning kan dan alleen worden verleend, als:
 - aan die overzijde een goed toegankelijk openbaar eigendom aanwezig is, óf
 - aan die overzijde een obstakelvrije onderhoudstrook ligt die in eigendom bij het waterschap is, óf
 - wanneer er aan die zijde een zakelijk recht gevestigd is met de eigenaar van het overliggende perceel.
2. Als een zakelijk recht gevestigd moet worden met de eigenaar van het overliggende perceel, moet de betreffende eigenaar in zo'n zakelijk recht:
 - het eenzijdig onderhoud van de watergang vanaf zijn/haar perceel accepteren;
 - altijd toegang verlenen tot zijn/haar perceel aan personen die in opdracht van het waterschap werken en hun materieel;
 - de algehele ontvangstplicht van zowel maaisel/bagger e.d. afkomstig van het onderhoud van de watergang accepteren.
3. Alle kosten, zoals kosten voor de vastlegging van afspraken, vestiging en een evt. wijziging van een zakelijk recht of extra onderhoudskosten, zijn voor rekening van de aanvrager.
4. Een watergang moet altijd voor onderhoud en inspecties van beide zijden bereikbaar blijven. Wanneer aan de onder punt 1 en 2 vermelde voorwaarden is voldaan, zijn vergunningen binnen de ene zone mogelijk, als de watergang vanaf de andere zijde goed kan worden onderhouden.
5. Aan de kant van de watergang waarvoor een watervergunning voor een object is verleend, moet in landelijk gebied dan altijd nog een strook van 1,5 meter vrij blijven. In stedelijk gebied is die strook minimaal 1 m. breed. Deze strook is bedoeld o.a. voor inspecties en onderhoud te voet, voor de berging van maaisel (ontvangstplicht), voor de stabiliteit van de taluds en om bijvoorbeeld teveel directe bladval in oppervlaktewater te voorkomen.
6. Een aanvraag voor het plaatsen van objecten binnen de zones van 1,5 meter, respectievelijk 1 meter uit de insteek, wordt om deze reden in principe altijd afgewezen.

7. Als objecten worden aangebracht die de belemmeringen onder 1 niet met zich mee brengen, kan een watervergunning verleend worden tot aan de insteek van de watergang. Te denken valt aan (sier)bestrating, vlonders e.d.
In verband met belemmering van het onderhoud is anti-worteldoek in de beschermingszone van een A-watergang nooit toegestaan.
8. Of doelmatig onderhoud aan een watergang kan plaatsvinden wordt ook bepaald door de breedte van die watergang. Een watergang met een bovenbreedte tot 8,0 meter kan vanaf één oever worden onderhouden. Bij watergangen met een bovenbreedte van meer dan 8 meter is dat niet mogelijk. Dat betekent dat tweezijdig onderhoud bij dergelijke watergangen mogelijk moet zijn. Dit betekent dat in dergelijke gevallen dan ook wordt vastgehouden aan de in de legger vastgestelde beschermingszones aan beide zijden van de watergang.
9. Als een watergang normaliter varend (met een zgn. maaiboot) wordt onderhouden, betekent dit niet dat er geen onderhoudstrook nodig is. Ook in dat geval moet in principe aan beide zijden zo'n werkstrook beschikbaar zijn. Voor emissieschermen is een uitzondering op deze regel vastgesteld. Zie hiervoor beleidsregel 5.11: "Het plaatsen van een emissiescherm in de boom- en fruitteelt langs een A-watergang".
10. Ook voor stedelijk en met name nieuw stedelijk gebied zullen deze regels niet onverkort worden toegepast. Gezien de schaarsheid van ruimte daar, kan met de legger maatwerk worden gemaakt. In overleg met initiatiefnemers als gemeente of projectontwikkelaar kunnen afspraken worden gemaakt over inrichting en onderhoud. Hierbij kunnen keurzones die afspraken bevestigen. Met dit doel is de specifieke beleidsregel nr. 5.15 opgenomen.
11. Om de bereikbaarheid van kunstwerken (zoals stuwen e.d.) te waarborgen, mogen objecten binnen keurzones niet worden geplaatst binnen een straal van 10 meter van een stuw en binnen 8 m. van overige kunstwerken, gemeten in zowel boven- als benedenstroomse richting.
12. Bij verzoeken om watervergunning voor het plaatsen van objecten langs beduikerde A-watergangen, kan in principe watervergunning worden verleend tot 1,5 meter uit het hart van de duiker aan weerszijden van de watergang. Er is dan géén zakelijk recht aan de overzijde nodig. Binnen deze 1,50 meter wordt géén watervergunning verleend.